

СИЛАБУС ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ ОСНОВИ ЕКОНОМІЧНИХ ЗНАНЬ

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної форми здобуття освіти (4,10 р.н.)
освітньої програми «Фармація»
спеціальності 226 Фармація, промислова фармація»
другого (магістерського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ПОСИЛКІНА

**Ольга
Вікторівна**

yezjf@nuph.edu.ua

ГЛАДКОВА

**Ольга
Вячеславна**

yezjf@nuph.edu.ua

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра управління та забезпечення якості у фармації.
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Олександра Невського, 18, 3-й поверх, т. 057-771-81-47.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://quality.nuph.edu.ua>
- 4. Інформація про викладачів:**

Посилкіна Ольга Вікторівна

Доктор фарм. наук, канд. економ. наук., професор, Заслужений діяч науки і техніки, професор каф. управління, економіки та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – 40 років. Викладає дисципліни: «Оцінка та управління ризиками в наукових дослідженнях» (PhD); «Економіка і організація діяльності закладів охорони здоров'я і фармацевтичних організацій» (магістри), «Формування бізнес-моделі і економічне управління організацією», «Фінансовий і економічний менеджмент» (магістри); «Економіка, планування, організація хіміко-фармацевтичного виробництва»; «Бізнес-планування, облік і контролінг в закладах охорони здоров'я і фармацевтичних організаціях» (магістри), «Економіка підприємства», «Економіка і організація біотехнологічних виробництв» та ін. Наукові інтереси: інноваційно-інвестиційна діяльність та управління персоналом на фармацевтичних підприємствах; регуляторна політика у фармацевтичному

секторі; фінансово-економічна діагностика діяльності фармацевтичних підприємств; комерціалізація та захист інтелектуальної власності у фармацевтичній галузі; економіка якості; фармацевтична логістика.

Гладкова Ольга Вячеславна

Кандидат економічних наук, доцент, доцент каф. Управління та забезпечення якості у фармації Національного фармацевтичного університету. Досвід наукової діяльності – понад 20 років, досвід науково-педагогічної діяльності – 23 роки. Викладає дисципліни: «Управління інноваційним розвитком та конкурентоспроможністю організації», «Фінансовий та інвестиційний менеджмент», «Фінанси та інвестування», «Lean-менеджмент», «Управління закладами охорони здоров'я» (магістри); «Гроші та кредит», «Фінанси», «Фінанси, гроші та кредит», «Фінанси підприємства та інвестування», «Міжнародна економіка», «Економіка та фінанси підприємства» (бакалаври). Наукові інтереси: фінансова інтеграція та глобалізація, реформування та управління системою охорони здоров'я, управління конкурентоспроможністю ЗОЗ.

5. Консультації відбуваються згідно з розкладом он-лайн.

6. Анотація освітньої компоненти: Освітня компонента «Основи економічних знань» спрямована на формування у здобувачів вищої освіти уявлення про економічні явища і процеси, механізми функціонування економіки, що спрямоване на формування їх економічного світогляду і раціональної поведінки в різних економічних умовах. Її основними завданнями є підготовка кваліфікованого магістра, що володіє базовими знаннями щодо економічних законів та розвитку економічних процесів у суспільстві, і спроможного їх застосовувати у суспільному житті і майбутній професійній діяльності.

7. Мета освітньої компоненти: Метою викладання освітньої компоненти «Основи економічних знань» є формування у здобувачів вищої освіти знань про економічні явища і процеси, механізми функціонування економіки, які спрямовані на формування їх економічного світогляду і раціональної поведінки в різних економічних ситуаціях.

8. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

ЗК 4. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, вчитися і бути сучасно навченим.

ЗК 12. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК 9. Здатність аналізувати та прогнозувати основні економічні показники діяльності аптечних закладів, здійснювати розрахунки основних податків та зборів, формувати ціни на лікарські засоби та вироби медичного призначення відповідно до чинного законодавства України.

9. Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН 23. Враховувати дані щодо соціально-економічних процесів у суспільстві для фармацевтичного забезпечення населення, визначати ефективність та доступність фармацевтичної допомоги в умовах медичного страхування та реімбурсації вартості ліків.

10. Статус освітньої компоненти: Вибіркова..

11. Пререквізити освітньої компоненти: «Історія світової та української культури», «Філософія, етика та естетика».

12. Обсяг освітньої компоненти: 3 кредити ЕКТС: 32 годин аудиторних занять, з них – 9 годин лекцій, 21 година – практичних занять, 60 годин самостійної роботи.

13. Організація навчання:

Формат викладання освітньої компоненти: проведення лекцій, практичних занять.

Зміст освітньої компоненти:

Змістовий модуль 1. Основи економічних знань

Тема 1. Економіка та економічна система. Загальна характеристика поняття «економіка». Економічна система і її сутність. Характерні риси економічних систем. Види економічних систем. Загальні економічні закони розвитку. Специфічні економічні закони розвитку. Економічні потреби та інтереси. Обмеженість ресурсів та їх раціональний вибір. Ефективність виробництва.

Тема 2. Товар і гроші, закони грошового обігу. Товар як економічна категорія. Товарне господарство як передумова розвитку сучасних економічних моделей. Умови виникнення товарного господарства. Закон вартості, його функції, механізм дії та соціально-економічні наслідки. Сутність грошей. Історичні аспекти виникнення грошей. Функції грошей. Види грошей. Закони грошового обігу. Визначення необхідної кількості грошей в обігу. Інфляція і купівельна спроможність грошей. Напрямки мінімізації інфляційних втрат.

Тема 3. Ринок як основа сучасної економіки. Сутність ринку, його функції та умови ефективного функціонування. Види ринків. Сукупний попит як економічна категорія. Фінансові можливості ринкових суб'єктів. Сукупна пропозиція як економічна категорія. Збалансованість ринку. Ринковий

дефіцит. Ринковий профіцит. Характеристика ринкової інфраструктури. Багатоваріантність ринкових моделей, їх переваги та недоліки.

Тема 4. Витрати, капітал і відсоток. Витрати як економічна категорія. Сутність суспільно необхідних витрат. Види витрат суб'єктів ринку та домогосподарств. Фактори, що впливають на витрати суб'єктів ринку та домогосподарств. Прибуток і норма прибутку. Розподіл прибутку між суб'єктами господарювання і державою. Капітал як передумова ефективного функціонування суб'єктів ринку. Джерела формування капіталу. Вартість капіталу. Напрямки ефективного використання капіталу суб'єктами господарювання. Роль центрального банку (НБУ) у встановленні вартості капіталу та її регулюванні.

Тема 5. Зайнятість та безробіття. Сутність зайнятості та основні принципи її забезпечення. Економічна активність населення. Види зайнятості. Форми зайнятості. Рівні зайнятості. Безробіття: види, форми та рівні. Державна політика зайнятості, її мета та зміст. Досвід розвинутих країн щодо вирішення проблем зайнятості населення. Державна підтримка малого та середнього бізнесу.

Тема 6. Конкуренція і державне регулювання економіки. Сутність макроекономічної конкуренції. Види конкуренції. Головні напрямки антимонопольної політики держави. Конкурентоспроможність ринкових суб'єктів. Конкурентні переваги. Тактичні і стратегічні чинники конкурентних переваг. Державне регулювання економіки. Грошово-кредитне регулювання. Податкове регулювання. Регулювання інноваційно-інвестиційної діяльності. Основні макроекономічні показники соціально-економічного розвитку країни. Державна політика підвищення рівня та якості життя населення.

Тема 7. Сучасні економічні моделі розвитку суспільства. Монетарна економіка та циклічність її розвитку. Інноваційна економіка і її особливості. Поведінкова економіка в сучасному економічному просторі. Цифрова економіка та он-лайн комунікації. Економіка знань та зростання ролі інтелектуального потенціалу. Соціальна економіка та соціально відповідальне підприємництво. Біоекономіка в концепції сталого розвитку.

Тема 8. Глобалізація та економічні аспекти глобалізаційних проблем. Світове господарство і його структура. Глобалізація як провідна тенденція розвитку сучасного світу. Позитивні і негативні наслідки глобалізації. Актуальні аспекти сучасних глобалізаційних проблем. Шляхи розв'язання сучасних глобалізаційних проблем. Майбутні тренди світової економіки.

Семестровий залік

14. Види та форми контролю:

Поточний контроль: усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач тощо.

Контроль змістових модулів: складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач.

Умови допуску до контролю змістових модулів: для допуску до контролю змістового модуля 1 необхідна наявність мінімальної кількості балів за темами змістового модуля 1.

15. Система оцінювання з освітньої компоненти: оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточний контроль – 5-9 балів за тему за практичними заняттями, змістовий модуль 1 - 15-19 балів.

Результати семестрового контролю у формі семестрової оцінки оцінюються за шкалою ECTS, 100-бальною та чотирибальною шкалою («відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно»).

Бали з освітньої компоненти нараховуються за таким співвідношенням:

Види оцінювання	Максимальна кількість балів
Змістовий модуль 1. Основи економічних знань - оцінювання тем (1-8) (робота на заняттях 1-8): робота на заняттях (усне опитування, виступи (наукові доповіді, презентації), активна участь у дискусіях, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач); - контроль змістового модуля 1 (складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач)	100 (100%)

Самостійна робота здобувачів вищої освіти оцінюється під час поточного контролю та під час контролю змістового модуля.

16. Політики освітньої компоненти:

Політика освітньої компоненти («правила гри») визначається вимогами кафедри до здобувача вищої освіти при вивченні освітньої компоненти щодо академічної доброчесності, щодо відвідування занять, щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості, щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій) тощо. Так, політика щодо академічної доброчесності ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ» (<https://nuph.edu.ua/akademichna-dobrochesnist/>).. Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a1.1-38-018_polozhennia-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu-u-nfau-red.-03-2021.doc-zi-zminamy.pdf) згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2018/09/pol-a2.2-10-182_polozhennja-pro-vidpracjuvannja-propushhenih-zanjat-ta-porjadok-likvidacii-akademichnoi-riznici-1.pdf) згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2.-32-031_polozhennja-pro-porjadok-ocinjuvannja-rezultativ-navchannja-zvo-u-nfau-red.05-2022.pdf). Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.2-38-050_polozhennia-pro-oskarzhennia-rezultativ-pidsumkovoho-kontroliu-znan-zdobuvachamy-vyshchoi-osvity-u-nfau-red.01-2021.pdf).

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ» (https://nuph.edu.ua/wp-content/uploads/2020/11/pol-a2.3-32-208_polozhennja-proporjadok-viznannja-rezultativ-navchannja-otrimanih-shljahom-neformalnoi-ta-informalnoi-osvity-red.02-2022.pdf). Для оцінювання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача вищої освіти атестаційна комісія визначає обсяг і методи демонстрації та вимірювання цих результатів навчання з урахуванням їх змісту та можливої специфіки. Методи демонстрації та вимірювання результатів неформального та/або інформального навчання заявника можуть відрізнятися від методів, які застосовуються для здобувачів освіти в рамках відповідної освітньої програми, водночас вони повинні забезпечувати змістову валідність оцінювання. Атестаційна комісія приймає рішення про визнання результатів неформального та/або інформального навчання здобувача, якщо за підсумками оцінювання підтверджено відповідність цих результатів результатам навчання, передбаченим відповідною освітньою програмою.

17. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення освітньої компоненти:

Обов'язкова література	<ol style="list-style-type: none"> 1. Посилкіна О.В., Гладкова О.В. Основи економічних знань. Конспект лекцій. [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.pharmel.kharkiv.edu 2. Посилкіна О.В., Доровський О.В., Гладкова О.В. Глобальна економіка: навч. посіб. Х.: Вид-во НФаУ, 2017. 218 с.
------------------------	---

	3. Посилкіна О. В., Баєва О.І. Макроекономіка : навч. посіб. Х. : НФаУ, 2018. 227 с.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<p>1. Колесніченко І.М. Сучасні економічні теорії: конспект лекцій . Х. : ХНЕУ, 2015. 163 с.</p> <p>2. Гавкалова Н. Л. Особливості управління інтелектуальною власністю в умовах економіки знань монографія. Х. : ХНЕУ, 2017. 191 с.</p> <p>3. Кліменко О.М. Макроекономіка : навч. посіб. / О.М. Кліменко та ін. [за заг. ред. О.М. Кліменко]. Х. : ІНЖЕК, 2017. 259 с.</p> <p>4. Кліменко, О.М. Соціальна економіка : навч. посіб. Х. : ХНЕУ, 2016. 146 с.</p> <p>5. Колесніченко І.М. Сучасні економічні теорії: конспект лекцій . Х. : ХНЕУ, 2015. 163 с.</p> <p>6. Мікроекономіка: Підручник / За ред.. В. Д. Базилевича. К.: Знання, 2017. 677 с.</p> <p>7. Основи стійкого розвитку: Навчальний посібник / За ред. Л.Г.Мельника. Суми: ВТД «Університетська книга», 2015. 654с.</p> <p>8. Посилкіна О.В., Деренська Я.М. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: навч. посіб./ О.В. Посилкіна . Х.: Вид-во НФаУ, 2018. 196 с.</p> <p>9. Посилкіна О.В.,Братішко Ю. С., Кубасова Г.В. Інноваційний розвиток: конспект лекцій. Х. : НФаУ, 2015. 276 с.</p> <p>10.Посилкіна О.В.,Братішко Ю. С. Соціальна відповідальність: конспект лекцій. Х. : НФаУ, 2019. 152 с.</p> <p>11.Чухно А. А. Сучасні економічні теорії: Підручник / А. А. Чухно, П. І. Юхименко, П. М. Леоненко; [За ред. А. А. Чухно. К.: Знання, 2017. – 878 с.</p>
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	<p>1.Сайт кафедри управління та забезпечення якості НФаУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://quality.nuph.edu.ua/.</p> <p>2.Офіційний сайт державної служби статистики України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://www.ukrstat.gov.ua/</p> <p>3.Офіційний сайт Верховної ради України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://rada.gov.ua</p> <p>4.Офіційний сайт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.mof.gov.ua/uk</p> <p>5. Офіційний сайт Міністерства економіки України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.me.gov.ua/?lang=uk-UA</p> <p>6.Офіційний сайт Міністерства охорони здоров'я України [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.kmu.gov.ua/catalog/ministerstvo-okhoroni-zdorovya-ukraini</p> <p>7.Офіційний сайт бібліотеки ім. Вернадського [Електронний ресурс]. - Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/</p> <p>8. Журнал “Фінанси України” [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://finukr.org.ua/</p> <p>9. Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://journal.eae.com.ua/index.php/journal</p>

	10. Журнал "Інвестиції: практика та досвід" [Електронний ресурс]. - Режим доступу: https://www.nayka.com.ua/index.php/investplan
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/view.php?id=5159

18. Технічне й програмне забезпечення освітньої компоненти: наявність персонального комп'ютера/ноутбука/планшета/смартфона із доступом в Інтернет та встановленим ZOOM пристроєм, Microsoft Office, Microsoft Office Visio, віртуальне навчальне середовище Moodle, мультимедійний екран.